

U razgovoru s mons. Fernandom Ocarizom: "S Kristom, jedinstvo se rađa iznutra"

Na obljetnicu izbora Prelata, donosimo tekst sa druženja sa studentima na kojem je razmišljao o jedinstvu kao božanskom daru i bitnoj dimenziji kršćanskog života, kao i o tome kako se ono prakticira i čuva u Crkvi i Opus Dei.

23.01.2026.

„Ujedinjena Crkva, znak jedinstva i zajedništva, koja postaje kvasac za pomireni svijet.“ Tim riječima namisi na početku svoje Petrove službe, papa Lav XIV. izrazio je želju koja u mnogočemu oblikuje obzor njegova pontifikata.

Osam mjeseci kasnije, vidjeli smo ga kako zatvara Sveta vrata i završava Jubilej nade. Tijekom tog razdoblja, jedinstvo se otkrivalo onakvim kakvo uistinu jest: ne apstraktni pojam, već konstitutivna dimenzija Crkve, društva i same ljudske osobe - i stoga ono što drži vrata nade otvorenima.

Ovaj članak sažima predavanje koje je održao mons. Fernando Ocáriz, prelat Opusa Dei, u dijalogu sa studentima teologije i filozofije iz različitih zemalja koji žive u Rimu.

Oslanjajući se na njihova pitanja, utemeljena na njihovom stvarnom životnom iskustvu, nudi konkretno razmišljanje o jedinstvu kao primljenom daru, zajedničkom zadatku i, kako se izrazio sveti Josemaría, dominantnoj strasti.

Slijedi uvod u predavanje, nakon čega slijedi razmjena pitanja i odgovora.

Uvod prelata, mons. Fernanda Ocárizza

Jedinstvo Djela je, u osnovi, sudjelovanje u jedinstvu Crkve. Sveti Josemaría često je podsjećao da je Djelo mali dio (partecica, "mali komadić") Crkve. Iz toga slijedi da su

elementi koji čine jedinstvo Djela, u biti, isti kao i oni koji održavaju crkveno jedinstvo.

Jedinstvo je jedno od temeljnih obilježja Crkve, uz katolicitet, svetost i apostolnost. Štoviše, to je jedno od obilježja najeksplicitnije izraženo u Evanđelju, kada sam Krist, govoreći o svojim učenicima, moli *da svi budu jedno kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi*.^[1] Ova molitva nudi nam vrlo dubok ključ za razumijevanje kršćanskog jedinstva.

Doista, krajnja bit jedinstva Crkve - i stoga jedinstva učenika Isusa Krista - jest sudjelovanje u istom jedinstvu Boga, koje, ukoliko ograničeno možemo spoznati otajstvo Trojstva, vidimo posebno u Duhu Svetom, jer ono što ujedinjuje je ljubav, a Duh Sveti je ljubav.

Stoga čak i ljudskiji elementi jedinstva Crkve i Djela postižu svoju pravu vrijednost kada su prožeti

ljubavlju. Nije stvar u tome da ih se vidi samo kao organizacijske elemente, iako su i to, već u prepoznavanju da njihova dublja vrijednost leži u tome što su izraz ljubavi koja ujedinjuje.

Iz ove perspektive, jedinstvo Djela, kao dijela Crkve, može se promatrati u tri dimenzije, slijedeći razliku koju je povremeno koristio tadašnji profesor Joseph Ratzinger govoreći o Crkvi: što Crkva jest vidljivo, što jest konstitutivno i što jest operativno.

Prvo, Crkva je vidljiva. Što to znači? Da je to narod, skupina osoba, s jedinstvenom karakteristikom: to je narod koji čine mnogi narodi. Prva Petrova poslanica to izražava vrlo značajnom formulom kada govori o Crkvi kao *populus acquisitionis*,^[2] narodu koji je Bog stekao za sebe.

Od Pedesetnice, univerzalna Crkva je cjelina: ona je vidljiva stvarnost vidljivog naroda, koji je malen u

svojim počecima, ali od početka pozvan na univerzalnost. A ono što daje vidljivo jedinstvo ovom narodu, ljudski oblikovanom od tako različitih naroda, uglavnom su tri elementa: zajedničko ispovijedanje vjere, sakramentalni život i postojanje zajedničkog poglavara, Rimskog prvosvećenika. Jedna vjera ispovijedana izvana, jedan sakramentalni život (s različitim obredima i liturgijama) i jedno načelo univerzalne vladavine, vidljivi su elementi koji omogućuju jedinstvo tako različitih naroda i kultura.

Drugi aspekt koji Ratzinger komentira jest što Crkva konstitutivno jest. Ovdje ulazimo u srž misterija. Crkva je Tijelo Kristovo. Sveti Josemaría snažno je to podsjetio rekavši da je Crkva "Krist prisutan među nama".[3]

To je najdublja stvarnost Crkve, ona koja daje smisao i djelotvornost svemu vidljivom. Nije stvar samo u tome da je Krist prisutan i daje snagu iznutra, već da je Crkva, kao cjelina, uistinu Tijelo. Mistično Tijelo nije metafora: to je duhovna stvarnost, istinsko sjedinjenje svih članova s Isusom Kristom. To je ono što Crkva konstitutivno jest.

U tom kontekstu, Joseph Ratzinger ponudio je vrlo poznatu i vrlo sažetu definiciju: Crkva je narod koji živi od Tijela Kristova (misli na euharistiju); živi od Tijela Kristova i postaje isto Tijelo Kristovo u slavlju euharistije. Živi od Tijela Kristova u euharistiji i postaje Tijelo Kristovo u euharistiji.

Pogledajmo sada treću dimenziju iz koje možemo razmatrati jedinstvo Crkve. Ako se prva odnosila na činjenicu da je Crkva, vidljivo, narod sastavljen od osoba; a druga na činjenicu da je, u svojoj najdublj

stvarnosti, ona Tijelo Kristovo; treća izražava da je Crkva, u svom djelovanju u svijetu, univerzalni sakrament spasenja.[4] Posvetiteljska snaga Crkve otkriva se u propovijedanju Evanđelja i u sakramentima, posebno u dovođenju ljudi na ispovijed i euharistiju te, posljedično, u buđenju u njima apostolskog žara.

Jedinstvo Crkve - i, unutar nje, jedinstvo Djela - u konačnici je dar od Boga. Duboko je nadnaravno, iako ima i ljudske i organizacijske izraze. I to je dar koji je dan svima nama; upravo zbog toga je i odgovornost svakoga brinuti se za njega.

Pitanja

- Jedinstvo kao dio karizme
Opusa Dei
 - Jedinstvo kao osobni dar
 - Biti instrumenti jedinstva u
kulturno raznolikom svijetu
 - Liječenje rana i obnova
povjerenja
 - Živjeti unutarnje jedinstvo u
kontekstima bez čvrstih
referentnih točaka
 - Kolegijalnost kao bogatstvo
 - Sloboda izražavanja i briga za
jedinstvo
-

Ako je jedinstvo dar koji pripada cijeloj Crkvi, što je to u duhu Opusa Dei što nas potiče da ga prakticiramo i njegujemo kao jednu od naših dominantnih strasti?

Jedinstvo koje se živi u Djelu je, u biti, isto jedinstvo Crkve, kao što je slučaj u bilo kojoj drugoj crkvenoj stvarnosti. Ali, logično, u Djelu postoje aspekti vlastiti duhu koji oblikuju njegov način postojanja.

Temeljna točka je jedinstvo duha. Djelo ima posebnu duhovnost i, ukoliko svi sudjelujemo u tom duhu, to nam daje duboko jedinstvo. To nije uniformnost, već zajednički način razmišljanja i življenja prema tom duhu, s velikom slobodom u svim pitanjima mišljenja. Sveti Josemaría govorio je o malom zajedničkom nazivniku - duhu Opusa Dei - s

raznolikim brojnikom. Jedinstvo je dano tim zajedničkim nazivnikom.

Taj duh je "star kao Evanđelje i, poput Evanđelja, nov."[5] Stoga ne možemo misliti da u Djelu postoji nešto potpuno drugačije od onoga što je zajedničko Crkvi. Radi se, radije, o posebnom načinu življenja stvarnosti koje pripadaju samoj biti kršćanstva.

Koje stvarnosti? Ako želimo razmotriti neke središnje točke duha Djela, možemo početi sa središtem i korijenom duhovnog života: Euharistijom. Ona je središte cijele Crkve, ali u Djelu se živi s vrlo jasnom svijesću o njezinoj važnosti i s vitalnim zahtjevom za svakodnevnom vjernošću: sudjelovanjem u svetoj misi, biti duše Euharistije, čak i nastojanjem, kako kaže sveti Josemaría, usmjeriti svoje misli na Euharistiju.[6]

Ako je Euharistija središte i korijen, temelj duha Opusa Dei je osjećaj

božanskog sinovstva. To je nešto zajedničko svim kršćanima, nesumnjivo, ali u Djelu zauzima posebno središnje mjesto kao temelj duhovnog života: živimo svoje prakse pobožnosti, rada i svakodnevnog života iz te svijesti da smo djeca Božja.

Uz to je i okosnica duha Opusa Dei: posvećenje rada. Svi smo pozvani posvetiti sebe i podijeliti mogućnost posvećenja svog rada s mnogima drugima. Ali u Djelu ovaj aspekt ide ravno u srž: to je točka oko koje se vrti naš napor posvećenja i apostolata.

Dakle, uz sve zajedničke elemente jedinstva Crkve, u Djelu nas ove karakteristike čine jednim ukoliko živimo isti duh: Euharistija kao središte i korijen, božansko sinovstvo kao temelj i posvećenje rada kao okosnica.

Oče, ako je jedinstvo dar od Boga koji molimo za cijelu Crkvu i za Djelo, možemo li ga tražiti i kao osobni dar, za svakog pojedinca?

Da, naravno. Jedinstvo je Božji dar za svaku osobu, povećavajući u nama želju za jedinstvom, a zatim, njegovom milošću, primajući snagu da budemo elementi jedinstva kroz ljubav i naklonost.

Jedinstvo je stoga uvjet učinkovitosti na svim razinama. Sveti Josemaría to je s posebnom jasnoćom izrazio u jednom od svojih pisama iz 1931.: „Bog računa na naše slabosti, na našu slabost i na slabost drugih. Ali računa i na svu našu snagu, ako nas ljubav ujedinjuje.“[7] Jedinstvo daje snagu, ako nas ljubav ujedinjuje. A

ono što nas istinski ujedinjuje jest naklonost.

Ovdje vrijedi razlikovati naklonost od čistog osjećaja. Prava naklonost, prava ljubav, očituje se prije svega u djelima: u predanosti i interesu za druge. Često je ta ljubav popraćena osjećajem naklonosti; drugi put nije. Ali kada postoji prava ljubav, postoji i jedinstvo.

U osnovi, osobna razina ima mnogo veze s jedinstvom. Ona je također izvor apostolskog žara, jer nas vodi da osjećamo apostolske misije drugih ljudi kao svoje vlastite. To nas ohrabruje i motivira, čak i kada je naša vlastita aktivnost ograničenija ili ima manje prostora za djelovanje. Ono što drugi čine također je "naše", i ta svijest stvara snagu i plodnost.

Djelo se bliži svojoj prvoj stotoj obljetnici, a njegova poruka doprla je do ljudi različitih generacija, kultura i mjesta u svijetu. Kako možemo biti instrumenti jedinstva danas, preuzimajući tu odgovornost usred kulturnih promjena i okolnosti našeg vremena?

S jedne strane, možemo često meditirati o jedinstvu i istinski moliti Gospodina za njega, kako bi nam dao konkretna svjetla kako bismo znali kako ga primijeniti u praksi gdje god se nalazili.

Zatim, postoji mnogo elemenata koji pomažu, ali jedan vrlo važan je razumijevanje da je jedinstvo Djela jedinstvo obitelji. Ne može se govoriti ili razumjeti jedinstvo Djela bez razmišljanja o jedinstvu obitelji. To je

nešto vrlo posebno i vrlo bitno za njegov duh.

To jedinstvo se uvijek očituje kao izravno sjedinjenje s našim svetim osnivačem. Sveti Josemaría nastavlja biti naš Otac s neba, kroz svoje spise, svojim duhom, onim što nam je ostavio u nasljedstvo i onim što znamo o njegovu životu. Dio naše osobne odgovornosti u brizi za jedinstvo sastoji se i u tome da, gdje god se nalazili, pomognemo održati lik našeg Oca živim: obraćajući se njegovom zagovoru u različitim potrebama, održavajući njegovo sjećanje prisutnim i pokušavajući djelovati prema njegovom naumu. To je ono što je papa sveti Pavao VI. rekao blaženom Álvaru del Portillu: "Kad moraš nešto učiniti, misli na to kako bi to učinio osnivač." Don Álvaro bio je vrlo zahvalan na ovom savjetu, donio mu je veliku radost, jer je tako postupao od samog početka. Jedinstvo sa svetim

Josemaríom vrlo je važan dio
jedinstva Djela.

Uz sve to, postoji i sinovstvo s Ocem,
tko god on bio u svakom trenutku;
sinovstvo koje daje stvarno jedinstvo
cijelom Djelu, objema dijelovima,
uvijek na temelju onoga što je
najosnovnije, a to je jedinstvo duha.

**Oče, ponekad nesporazumi ili
rane iz prošlosti mogu postati
prepreka životnom jedinstvu.
Kako možemo ponovno
izgraditi povjerenje kada je
postojala bol ili ogorčenost?**

U tim slučajevima, prvo je pomoći
ljudima da razmišljaju o
Gospodinovom stavu: Bog
beskonačno voli svaku osobu, puno
više nego što mi možemo voljeti.

Povratak ovoj dubokoj istini mijenja naš način pozicioniranja pred drugima i pomaže nam, posebno kada postoje ostaci ogorčenosti ili razlog za nezadovoljstvo, iz prošlosti ili sadašnjosti, da se sjetimo da Bog beskonačno voli drugu osobu.

Sveti Pavao to snažno izražava u Poslanici Efežanima, u tekstu koji dobro poznajemo: "Ja, dakle, sužanj u Gospodinu, zaklinjem vas da živite dostojno poziva kojim ste pozvani, sa svom poniznošću i blagošću, sa strpljivošću, podnoseći jedni druge u ljubavi, željno čuvajući jedinstvo Duha u svezi mira." [8] Ovdje je izrazio nešto vrlo specifično: jedinstvo u "svezi mira".

Prenošenje mira. Sveti Josemaría često nas je poticao da budemo sijači mira i radosti. Od malih nogu, u svojim intimnim bilješkama, s divljenjem je pisao: "Vjerujem da je Gospodin u moju dušu stavio još

jednu osobinu: mir, imati mir i prenositi mir."

Kakav je to mir? To je sam Isus Krist. *Ipse est pax nostra*, "On je naš mir." [9] Stoga je sav trud oko jedinstva nužno djelo sjedinjenja s Isusom Kristom. Kao što sveti Pavao kaže: "U svezi mira, jedno tijelo i jedan Duh..." [10] Duh Sveti je taj koji ujedinjuje, darom ljubavi. Vjera ujedinjuje, svakako, ali što je još temeljnije, ono što nas ujedinjuje je ljubav, a Duh Sveti je beskonačna Božja ljubav.

Živimo u kulturi nejedinstva i individualizma u društvu, politici, institucijama, pa čak i obiteljima. Kako možemo živjeti jedinstvo na autentičan način; jedinstvo koje nije samo vanjsko, već izvire iznutra svake osobe, kada je oko nas tako malo primjera?

Sveti Josemaría govorio je o tome da smo instrumenti jedinstva: ljudi koji stvaraju, brane i brinu se za jedinstvo. Da bismo to živjeli, glavna referentna točka je uvijek Isus Krist.

U kojem smislu strast, želja ili sklonost brizi za jedinstvo može biti dominantna u našim životima? Dominantna je kada prožima naše misli i osjeća je te stoga spontano pokreće način na koji živimo. Tada brige drugih postaju i naše: njihov

unutarnji život, posao, zdravlje, bolest... Uvijek na odgovarajući način u svakom slučaju. Želimo moliti za njih i zainteresirani smo da im olakšamo put. Radujemo se njihovim uspjesima. Sve što "pripada" drugima je naše. To je jedinstvo.

Jedinstvo nas također vodi da patimo s onima koji pate, a očituje se na vrlo konkretan način u našem stavu prema manama ili ograničenjima drugih.

Štoviše, kada je u nama dominantna želja za jedinstvom, prirodno se javlja posebna pažnja prema promicanju onoga što ujedinjuje i izbjegavanju - čak i odbacivanju, ovisno o slučaju - svega što bi moglo postati, makar i neznatno, načelo nejedinstva.

Oče, ponekad se zajednički rad i donošenje odluka može činiti sporijim od samostalnog rada. U Djelu je kolegijalnost uobičajen način rada. Kako je možemo shvatiti i živjeti kao bogatstvo, a ne kao prepreku?

Unutar organizacije Djela, kolegijalnost je vrlo važan aspekt jedinstva: mora se živjeti na svim razinama, kako u upravljanju tako i u apostolskim nastojanjima. To je velika mjera razboritosti, jer sprječava ikoga da sam vlada, a da ne uzima u obzir mišljenja drugih. Sveti Josemaría - s Božjim svjetlom - uspostavio je ovaj način djelovanja od početka i želio ga je takvim kroz cijelo Djelo.

To je vrlo snažno podsjetio u jednoj prilici u jednom od svojih pisama.
"Ponovio sam vam - ovo je tekst koji

već znate - bezbroj puta, i ponavljat ću ga još mnogo puta tijekom svog života, da u Djelu zahtijevam kolegijalnu upravu na svim razinama, kako ne bismo upali u tiraniju."[11]

Riskiramo upadanje u jednostrane stilove rada jednostavno zbog žurbe: misleći da je nešto hitno i da nema potrebe čekati druge i uzimati u obzir njihovo mišljenje. Sveti Josemaría je govorio da "hitne stvari mogu pričekati, a vrlo hitne stvari moraju pričekati". Ne gubiti vrijeme, već ih proučavati kako je planirano. Ovaj način postupanja jamstvo je učinkovitosti i spokoja.

Samostalno odlučivanje može čak izazvati tjeskobu, posebno kada su stvari složene. Nasuprot tome, oslanjanje na doprinos drugih ljudi pomaže nam da bolje vidimo. To je također istina kada netko ima više iskustva ili zna više o određenoj

temi. Iskustvo pokazuje da osoba koja manje zna može pružiti svjetlo, rješenje ili nijansu koju je druga osoba propustila.

Stoga, iako kolegijalnost zahtijeva više vremena, ona se isplati. To je cijena koju vrijedi platiti, jer ono što se postigne vrlo je vrijedno. To nije samo sustav za obavljanje stvari, već prije svega duh; uvjerenje da nam svima trebaju uvidi drugih. I to se mora živjeti na svim razinama.

Ponekad me brine da nemamo samopouzdanja reći ono što stvarno mislimo, iz straha da ne stvorimo neslaganje ili podjele. Kako možemo pronaći ravnotežu između slobode izražavanja vlastitog mišljenja i brige za jedinstvo, znajući da se nećemo uvijek slagati oko svega?

Vrednovanje raznolikosti nužan je aspekt naše dominantne strasti za jedinstvom. To se može činiti kontradiktornim, ali nije. Jedinstvo se ne sastoji u tome da svi misle isto, već u tome da volimo druge onakvima kakvi jesu i da u njima pronalazimo točke ujedinjenja. Dakle, razumijevanje prema drugima dio je ideje o kojoj smo već raspravljali, da je sve što se tiče

drugih također "naše". A to nam pomaže da izbjegnemo kritički duh.

Ako želimo ovako živjeti, prvo što moramo učiniti jest svjesno to učiniti, shvativši da je dio jedinstva prihvaćanje tuđih mišljenja. To uključuje i to da se ne bojimo reći što mislimo. Uvijek s razboritošću, naravno; nije riječ o tome da kažemo bilo što, u bilo koje vrijeme i na bilo koji način. Ali u prikladnim prostorima - na primjer, na sastanku ili u razgovoru - dobro je izraziti vlastito mišljenje, čak i kada mislimo da će to biti mišljenje manjine. Ne pokušavamo nametnuti svoje ideje drugima, već jednostavno reći ono što mislimo u savjesti. Daleko od toga da razbijamo naše jedinstvo, ovo gradi mostove prema njemu.

Sjećam se da sam prije mnogo godina, kada sam imenovan savjetnikom u Kongregaciji za nauk vjere, posjetio filozofa Cornelia Fabra

- viđao sam ga prilično često - koji je također bio savjetnik dugi niz godina. Rekao mi je odlučno: "Dat ću ti samo jedan savjet iz vlastitog iskustva: na sastancima uvijek reci što misliš, čak i ako vidiš da svi ostali misle suprotno. Uvijek to čini." Pa, ostavit ću te s istim savjetom.

Nadalje, na vrlo izravan i vidljiv način, briga za jedinstvo znači briga za kršćansko bratstvo. To uključuje stalan napor za ujedinjenjem, izbjegavanje formiranja grupa unutar Djela, jednako postupanje sa svima i poticanje iskrenog interesa za živote drugih. Sveti Josemaría bio je duboko oduševljen ovim stavom kod ljudi koji okupljaju druge.

Ne bismo se trebali čuditi raznolikosti karaktera i interesa, niti teškoćama ljudskog povezivanja koje proizlaze iz takvih razlika u karakteru. U jednom od svojih pisama, sveti Josemaría je rekao:

„Morate također neprestano prakticirati bratstvo koje se uzdiže iznad svake prirodne simpatije ili antipatije, ljubeći jedni druge kao prava braća, s postupanjem i razumijevanjem prikladnim onima koji čine dobro ujedinjenu obitelj.“[12] Ove su riječi i lijepe i zahtjevne, i u našim je rukama da ih prakticiramo i prenosimo.

Za kraj, želio bih podsjetiti na tekst koji dobro poznajemo, ali koji uvijek daje mnogo hrane za meditaciju. To je iz pisma svetog Josemarije, napisanog 1957.: "U tabernakulu oratorija Generalnog vijeća dao sam staviti ove riječi: *Consummati in unum*. Svi mi s Isusom Kristom smo jedno. Neka mi, smješteni u Božjoj kovačnici, uvijek čuvamo ovo divno jedinstvo uma, volje, srca. I neka nam naša Majka, po kojoj sve milosti dolaze ljudima, sjajan i plodan kanal, da s jedinstvom jasnoću, ljubav i snagu."

Ovo nije samo pobožan završetak govora. To je pobožan zaključak, da, ali duboko logičan. Prirodno nas vodi da molimo za jedinstvo. Zapravo, molimo za to svaki dan. I prikladno je to činiti sa zahvalnom i optimističnom dušom, jer molimo za nešto što već postoji: molimo da se to održi, da znamo kako se brinuti za to i zahvaljujemo Bogu za jedinstvo Djela, što je vrlo velik dar.

Možda smo toliko navikli na jedinstvo da riskiramo da ga ne cijenimo dovoljno. Zato je dobro tražiti milost da ga više cijenimo, budemo zahvalniji za njega i bolje se brinemo za njega: ne kao apstraktnu ideju, već u stvarnim gestama, odlukama i stavovima, gdje jedinstvo postaje istinska strast.

.....

[2] 1 Pt 2,9.

[3] Sveti Josemaría, Susret s Kristom, br. 131.

[4] O toj trostrukoj dimenziji Crkve, usp. Lumen Gentium.

[5] Sveti Josemaría, Pisma (II), Pismo 6, br. 31.

[6] Sveti Josemaría, Kovačnica, br. 268 i 835; Susret s Kristom, o euharistiji.

[7] Sveti Josemaría, Pisma (I), Pismo 2, br. 56.

[8] Ef 4,1-4.

[9] Ef 2,14.

[10] Ef 4,3-4.

[11] Sveti Josemaría, Pismo 24-XII-1951, br. 5.

[12] Sveti Josemarija, Pisma (I), pismo
br. 2.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/u-razgovoru-s-mons-
fernandom-ocarizom-s-kristom-
jedinstvo-se-rada-iznutra/](https://opusdei.org/hr-hr/article/u-razgovoru-s-mons-fernandom-ocarizom-s-kristom-jedinstvo-se-rada-iznutra/) (12.03.2026.)